

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2542-A

**DODATKOWE SPRAWOZDANIE
KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA**

**o rządowym projekcie ustawy o szczególnych
środkach ochrony osób uczestniczących
w debacie publicznej (druk nr 2488)**

Sejm na 57. posiedzeniu w dniu 14 maja 2026 r., zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 2542 do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 14 maja 2026 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m raczy następujące poprawki:

1) tytułowi ustawy nadać brzmienie:

„Ustawa z dnia ... o szczególnych środkach ochrony w postępowaniu cywilnym osób uczestniczących w debacie publicznej”;

– KP KO

– **przyjąć**

2) w art. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „wolności wypowiedzi i informacji” dodać wyrazy „wolności sumienia i religii”;

– KP PiS

– **odrzuć**

Uwaga: przyjęcie poprawki nr 2 spowoduje bezprzedmiotowość poprawki nr 3.

3) w art. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „lub wolności zgromadzeń i zrzeszania się” zastąpić wyrazami „, wolności zgromadzeń i zrzeszania się lub wolności sumienia i religii”;

– KP KO

– **przyjąć**

4) w art. 2 pkt 4 nadać brzmienie:

„4) podejrzenia popełnienia przestępstwa, wykroczenia lub czynu zagrożonego administracyjną karą pieniężną;”;

– KP KO

– przyjąć

5) po art. 2 dodać art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. 1. Podmiotowi wykonującemu władzę publiczną, w tym organowi administracji publicznej, jednostce samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej osobie prawnej oraz innemu podmiotowi wykonującemu zadania publiczne, nie przysługuje roszczenie o ochronę dobrego imienia lub renomy w związku z udziałem pozwanego w debacie publicznej.

2. Przepis ust. 1 nie wyłącza prawa osoby fizycznej pełniącej funkcję publiczną do dochodzenia ochrony dóbr osobistych we własnym imieniu.”;

– KP Lewica

– odrzucić

6) w art. 3 w ust. 2 kropkę zastąpić przecinkiem i dodać wyrazy „jednak bez włączenia kosztów powództwa wzajemnego.”;

– KP KO

– przyjąć

7) w art. 3 w ust. 6 dodać zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się.”;

– KP KO

– przyjąć

Uwaga: poprawki 7 i 8 należy głosować łącznie

8) w art. 3 w ust. 8 po wyrazie „terminu” dodać wyrazy „do złożenia kaucji lub dodatkowej kaucji”;

– KP KO

– przyjąć

9) art. 5 nadać brzmienie:

„Art. 5. 1. Sąd, z urzędu lub na wniosek pozwanego, może uznać postępowanie za zmierzające wyłącznie lub głównie do stłumienia, ograniczenia, zakłócenia debaty publicznej lub szykanowania za udział w niej, biorąc pod uwagę w szczególności:

1) nieproporcjonalność żądania lub nadmierny albo nieuzasadniony charakter roszczenia;

2) wszczynanie przez powoda, osoby działające na jego rzecz lub z nim powiązane wielu postępowań, w tym transgranicznych, w których żądania

oparte są na tych samych faktach lub które dotyczą tego samego przedmiotu debaty publicznej;

- 3) zachowanie powoda, osób działających na jego rzecz lub z nim powiązanych przed wszczęciem i w toku postępowania skierowane przeciwko uczestnikom debaty publicznej, w szczególności grożenie lub zastraszanie;
 - 4) podejmowanie przez powoda czynności procesowych w złej wierze, w tym działanie na zwłokę, celowy wybór miejsca wytoczenia powództwa, które jest niekorzystne lub uciążliwe dla pozwanego, działanie, które powoduje konieczność poniesienia nieproporcjonalnego nakładu pracy lub kosztów po stronie pozwanego lub wnoszenie środków odwoławczych, które są oczywiście bezzasadne;
 - 5) wykorzystywanie przez powoda przewagi finansowej, wpływów politycznych lub wpływów na społeczeństwo, w celu wywierania presji na pozwanym;
 - 6) wytoczenie powództwa przeciwko osobie fizycznej, a nie przeciwko jednostce organizacyjnej, która mogłaby ponosić odpowiedzialność, a w której osoba ta jest zatrudniona lub w której imieniu działa;
 - 7) uporczywe odmawianie przez powoda skorzystania z pozasądowych sposobów rozstrzygania sporów lub korzystanie z nich w sposób wskazujący na brak woli pozasądowego rozstrzygnięcia sporu.
2. O możliwości uznania postępowania za zmierzające wyłącznie lub głównie do stłumienia, ograniczenia, zakłócenia debaty publicznej lub szykanowania za udział w niej, uprzedza się strony obecne na posiedzeniu.”;

– KP KO

– przyjąć

10) po art. 5 dodać art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. Na powodzie spoczywa obowiązek wykazania okoliczności uzasadniających roszczenie, w tym bezprawności działania pozwanego.”;

– KP Lewica

– odrzucić

11) skreślić art. 6;

– KP KO

– przyjąć

Uwaga: poprawki nr 11 i 17 należy głosować łącznie

12) w art. 7 dotychczasową treść oznaczyć jako ust. 1 i dodać ust. 2 w brzmieniu:

„2. Oceniając, czy powództwo jest oczywiście bezzasadne, sąd bierze pod uwagę okoliczności wskazane w art. 5.”;

– KP Lewica

– odrzucić

13) w art. 8 dodać ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, powód jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające roszczenie w zakresie umożliwiającym ocenę, czy powództwo nie jest oczywiście bezzasadne.”;

– **KP Lewica**

– **odrzuć**

14) tytułowi rozdziału 2 nadać brzmienie:

„Powództwa oczywiście bezzasadne”;

– **KP KO**

– **przyjąć**

15) tytułowi rozdziału 3 nadać brzmienie:

„Powództwa stanowiące nadużycie prawa procesowego”;

– **KP KO**

– **przyjąć**

16) w art. 13 w ust. 1 po wyrazach „na wniosek” dodać wyrazy „pозwanego lub biorącej udział w postępowaniu organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 4 ust. 1,”;

– **KP KO**

– **przyjąć**

17) po rozdziale 3 dodać rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Pozostałe powództwa zmierzające głównie do stłumienia, ograniczenia, zakłócenia debaty publicznej lub szykanowania za udział w niej

Art. 12a. Jeżeli nie zachodzą podstawy do zastosowania przepisów rozdziałów 2 lub 3, a sąd uzna, że wytoczenie powództwa zmierzało głównie do stłumienia, ograniczenia, zakłócenia debaty publicznej lub szykanowania za udział w niej, sąd, oddalając powództwo w całości albo części, stwierdza to w sentencji wyroku.”;

– **KP KO**

– **przyjąć**

18) w art. 15 po wyrazach „miejsce zamieszkania” dodać wyrazy „lub siedzibę”;

– **KP KO**

– **przyjąć**

19) w art. 16 w pkt 2 wyrazy „organizacje społeczne” zastąpić wyrazami „organizacje pozarządowe”;

– KP KO

– **przyjąć**

20) w art. 19 dotychczasową treść oznaczyć jako ust. 1 i dodać ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 4^[1] ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”.

– KP KO

– **przyjąć**

Warszawa, dnia 14 maja 2026 r.

Sprawozdawca

Zastępca Przewodniczącego Komisji

(-) Aleksandra Kot

(-) Michał Pyrzyk